

csorbul, mert egyrészt a penge lapjára majdnem merőlegesen van köszörülve, hegye pedig felfelé van hajlítva, s így a kövek felett elcsuszlik.

Szem előtt tartandó az ollózásnál az, hogy azt lehetőleg korán, ha lehet a tenyészet megindulása előtt végeztessük, egyrészt azért, hogy a zsenge friss hajtásokat a munkások ollózás közben le ne törjék, másrészt, hogy a csemeték a tágasabb növénytér előnyeit már a tenyészeti időszak elején élvezhessék. Szükséges továbbá, hogy a metszéslap a föld színéhez lehetőleg közel legyen, mert máskép a csonkon esetleg visszamaradt oldalrügyek kihajtanak.

Az egyéves csemeték ollózásánál nem szükséges, sőt nem is czélyszerű mindjárt a hároméves korban kívánt csemeteszámig ritkítani, mert így, ha a csemetéket második életévükben valami elemi csapás éri, nem kell készlethiánytól tartanunk.

Végül jó az átollózott csemeték sorközeit korán felporhanyítani, hogy az erősebb fejlődésnek induló csemeték elegendő táplálékot találjanak.

A *Liparis dispar* a pozsonyi kir. erdőfelügyelőség területében.

Irta: *Matusovits Péter* kir. alerdőfelügyelő.

A *Liparis dispar* előfordul a pozsonyi kir. erdőfelügyelőség területéhez tartozó mind a három megyében.

Bars vármegyében a nagysallói, hölvényi és csekei határban lévő primási, valamint a fakóvezekényi, nemcsényi, maholányi, ebedeczi és kovácsi határok erdeiben szórványosan.

Nyitra vármegyében a galgóczi, nyitrai és holicai szolgabírói járásokban, nevezetesen: a nyitrai püspökségnek az üreghi és csápori határban fekvő fábiánvölgyi erdeiben, Románfalván gróf Andrássy Dénes hitbizományi erdejében, Assakürth, Könyök, Lehota, Sarluska, Szil, Ujlak, Kisbáb, Nagybáb, Elecske, Galgócz, Kelecsény, Lakács, Récsény, Egbell, Szmolinszkó, Radimó, Radosóc,

Czoborfa és Holics községek, illetve Szakolcza város határában fekvő erdőkben.

Pozsony vármegyében Czajla község határában id. gróf Pálffy János birtokán, Modor város erdőbirtokán és szórványosan a malaczkai szolgabírói járás erdeiben.

Amint fentebbiekből látható, a Liparis dispar meglehetősen el van terjedve.

A Liparis dispar irtására eddigelé a következő óvintézkedések tettek: a petecsomók szedése és elégetése, a lepkék szedése és széttaposása, a bábok szedése és széttaposása, a petecsomóknak és az együtt lévő hernyóknak (hernyófolt) mésszel és illetve kátránnyal való bemázolása.

Az eredmény a következő: a petecsomók szedése, miután a lepkék nemcsak a törzsre, hanem a magasban fekvő ágakra is rakják petéiket és ezek leszedhetők nem voltak, teljesen be nem vált és emellett költséges. A lepkéknek világító tüzekkel való pusztítása oly csekély eredményt mutatott, hogy ez eljárást fentebb nem is említettem.

A lepkéknek gyermekekkel való szedése, miután a lepkékből (nőstény) sok magasban ül és el nem fogható, hiányos védelmi eszköz, ugyanígy van ez a bábszedéssel is.

A petecsomóknak oltott mésszel való bemázolása tekintettel arra, hogy a mész a megszáradáskor össze-vissza repedezik és a petecsomókat a levegőtől el nem zárja, sőt a madarak és az idő viszontagságai ellen meg is védi, céltalan. A hernyófoltoknak mésszel való bemázolása a hernyók pusztulásával végződött.

Legnagyobb eredmény érte el a petefészkek kátránnyal való bemázolásával, mert ez a petecsomókat a levegőtől teljesen elzárta és egyben a hernyók kikelését, illetve kimászását is megakadályozta. Előnye ezen eljárásnak az is, hogy hosszú póznákra alkalmazott meszelőkkel eszközölhető, melyekkel a magasabban lévő petefészkek is bemázolhatók. Ez eljárás meglehetősen gyors és nem költséges. Legnagyobb baja az, hogy erre a munkára cigányon kívül más nem igen vállalkozik.

Modor város a Liparis dispar petéiből az elmúlt ősszel 11448 kilogrammot szedettet össze. Miután pedig egy gramm pete

átlagosan 1200 darabból áll, ennél fogva Modor város erdeiben múlt év őszén 137 millió 376.000 db petét szedtek össze.

Igen érdekes volt az elmúlt évben a nagy és kissenkviczi és schweinsbachi határookban fellépett *Liparis dispar* pusztulása. A kérdéses erdőkben a *Liparis dispar* 1906. évben jelent meg nagyobb mértékben. Az ellene tett összes óvóintézkedések eredménytelenek voltak. 1907. évben még nagyobb tömegben jelent meg. Az első lombozatot hamarosan lefalta, mikor az elfogyott, nekiment a gyomnak, sőt még a tűlevelűeket is megfosztotta tűtől. Azután éhség következtében elpusztult. Eltűnt, mintha soha sem lett volna előbb ott. Ez bizonyult be tehát a legradikálisabb kurának. Ahol legjobban szedték és legjobban védekeztek ellene ott 5—6 évig sem tudtak megszabadulni tőle, ahol legkevésbé, ott 1—2 év alatt eltűnt, megölte az éhség.

Ezzel nem azt akartam mondani, hogy az erdész ne törődjék a káros rovarokkal, csak felemlítettem, hogy az ember maga nem képes őket közvetlenül tönkre tenni, de közvetve képes elszaporodásukat meggátolni. Elsősorban a madarak védelme, gondoskodás arról, hogy azok fészekrakásra alkalmas odukhoz jussanak, a czinkék és egyéb hasznos madarak téli etetése stb., ezenkívül a hasznos rovarok szaporodásának mesterséges előmozdítása, ezek azok az óvóintézkedések és védelmi eszközök, melyek amellet, hogy ugyszólván költséggel sem járnak, erdeinket a káros rovarok pusztításaitól megvédik.

A tavaszi erdészeti államvizsga.

Április 27-ike és május 7-ike közt folyt le a tavaszi erdészeti államvizsga.

A vizsgáló-bizottságban *Horváth Sándor* min. tanácsos, bizottsági elnökön kívül *Fekete Lajos* min. tanácsos, ny. főiskolai tanár, *Vadas Jenő* m. k. főerdőtanácsos, főiskolai tanár és *Bund Károly* egyerületi titkár vettek részt.

A vizsgára 21-en jelentkeztek, kik közül 20-an kaptak ok-